

УДК 316.344.4

Я. М. Балановський

(Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини)

Соціальна віртуальність як об'єкт дослідження соціології

Явище віртуальності, що породжене в сучасному українському суспільстві найрадикальнішою всеохоплюючою трансформацією, надає йому особливої якісної риси. Термін «віртуальність» походить від середньолатинського *virtualis* – сильний, такий, що може чи повинен виявитися за певних обставин. Цей термін досить широко застосовується за межами соціології. У фізиці, наприклад, є поняття «віртуальні частки». Ним позначаються елементарні частки, які знаходяться у проміжному стані, внаслідок чого їх безпосереднє спостереження чи фіксація неможливі. Квантова фізика доводить існування віртуальних часток опосередковано – через взаємодію і перетворення інших часток.

Метеорологія користується поняттям «віртуальна температура». Віртуальною вважається така температура, яку за умови однакового тиску мало б сухе повітря тієї ж щільності, що і вологе повітря.

У системі спеціальної професійної підготовки, наприклад, пілотів військових літаків, водіїв танків, функціонує поняття «віртуальна реальність». Ним позначається позірні реальність, імітована технічними засобами, переважно комп'ютерною технікою. Це може бути «реальність» повітряного бою чи управління танком по дну річки, створена за допомогою спеціального тренажера. Така реальність формується у свідомості індивіда через зорові образи, тілесні і тактильні відчуття, слух тощо.

Термін «віртуальність» застосовують і на транспорті. Залізничники використовують поняття «віртуальна довжина». Віртуальною довжиною

вважається різниця між відрізками шляху, який потяг пройшов би за певний час і з певними витратами енергії по ідеально рівній прямій поверхні та відстанню, яку він за той же час і з тими ж витратами енергії проходить по реальній ділянці дороги з її рельєфом та поворотами.

Література

2. Дюркгейм Э. Социология. Ее предмет, метод, предназначение. М.,1995.

4. Зиммель Г. Избранное. – М.,1996. – Т.2.